

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
“Про внесення змін до порядків, затверджених постановами
Кабінету Міністрів України від 5 липня 2024 р. № 779 і
від 7 березня 2025 р. № 252”

1. Мета

Метою прийняття проекту акта є забезпечення належних умов для адаптації та інтеграції в суспільство внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, і звільнені зі служби шляхом виплати грошової компенсації за найм (оренду) ними житлових приміщень (далі – грошова компенсація).

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Постановою Кабінету Міністрів України від 07.03.2025 № 252 “Деякі питання виплати грошової компенсації особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, за найм (оренду) ними житлових приміщень” затверджений Порядок виплати грошової компенсації особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, за найм (оренду) ними житлових приміщень (далі – Порядок).

Порядком передбачено, що одержувачами грошової компенсації є Захисники та Захисниці, які наймають (орендують) житлові приміщення та відповідають одній із таких умов:

є власниками житла, пошкодженого або знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації проти України, інформація про яке внесена до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації проти України, або щодо якого органами місцевого самоврядування подано документальне підтвердження факту пошкодження/знищення нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації проти України;

мають житло, розташоване на територіях, на яких ведуться бойові дії або на тимчасово окупованих Російською Федерацією, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінрозвитку, щодо яких не визначено дати завершення бойових дій (припинення можливості бойових дій) або тимчасової окупації Російською Федерацією;

отримують реабілітаційну допомогу в амбулаторних умовах поза межами адреси задекларованого/зареєстрованого місця проживання, розташованого на відстані понад 15 кілометрів від адреси місця проживання.

При цьому, Захисники та Захисниці, які перемістилися з території, на яких ведуться бойові дії або на тимчасово окупованих Російською Федерацією, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або

тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінрозвитку, і мали житло, яке не перебувало у їх власності, не мають права на отримання грошової компенсації.

Згідно з пунктом 7¹ Порядку та умов надання у 2025 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб та окремі заходи з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2024 № 779, розподіл субвенції за бюджетною програмою КПКВК 1511090 “Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів та демобілізованих осіб та окремі заходи з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України” у 2025 році між обласними бюджетами і бюджетом м. Києва за напрямом, визначеним абзацом четвертим пункту 4 цих Порядку та умов, здійснюється Мінветеранів в обсязі, передбаченому в державному бюджеті на відповідний рік, пропорційно потребі у виплаті Захисникам та Захисницям грошової компенсації за найм (оренду) ними житлових приміщень двома етапами:

1) перший етап – до 15 червня на підставі інформації, поданої Мінветеранів обласними та Київською міською держадміністраціями (військовими адміністраціями) до 1 травня за формою згідно з додатком;

2) другий етап – до 15 листопада на підставі інформації, поданої Мінветеранів обласними та Київською міською держадміністраціями (військовими адміністраціями) до 1 жовтня за формою згідно з додатком, з урахуванням залишку нерозподіленого обсягу субвенції.

Разом з тим, згідно з абзацом першим пункту 6 Порядку грошова компенсація призначається один раз з дати звернення Захисника та Захисниці за виплатою грошової компенсації на строк дії договору найму (оренди) житлового приміщення, але не більш як на шість місяців, у відповідно визначеному щомісячному розмірі.

Грошова компенсація, відповідно до абзацу другого пункту 13 Порядку, виплачується Захиснику та Захисниці місцевим розпорядником на банківський рахунок (за стандартом IBAN), зазначений в заяві про виплату грошової компенсації, щомісяця (у поточному місяці за попередній, за грудень – до 18 грудня поточного року) з урахуванням кількості фактично прожитих Захисником та Захисницею днів.

Тобто, починаючи з серпня поточного року при прийнятті рішення про виплату грошової компенсації її розмір буде визначено не більш як на шість місяців (зокрема по 31.01.2026 чи 28.02.2026) і охопить наступний бюджетний рік.

Для здійснення другого етапу розподілу субвенції до 15 листопада обласні та Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) мають подати Мінветеранів до 1 жовтня інформацію про потребу в наданні грошової компенсації за найм (оренду) за встановленою формою, розмір якої розрахований

з дати звернення Захисника та Захисниці за виплатою грошової компенсації за найм (оренду) житлових приміщень до кінця бюджетного року.

Виходячи з викладеного, проект акта розроблено з метою визначення права на виплату грошової компенсації для внутрішньо переміщених осіб з числа демобілізованих ветеранів війни, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, та потребують підтримки від держави на період адаптації чи реабілітації, здійснення другого етапу розподілу субвенції за бюджетною програмою КПКВК 1511090 для виплати грошової компенсації, розмір якої розрахований до кінця бюджетного року з урахуванням того, що її виплата здійснюється у поточному місяці за попередній, а також для забезпечення виплати грошової компенсації Захисникам та Захисницям у повному обсязі протягом шестимісячного періоду, на який призначено грошову компенсацію, у разі її призначення з серпня поточного року.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта пропонується:

1) передбачити подання обласними та Київською міською держадміністраціями (військовими адміністраціями) інформації про потребу у наданні грошової компенсації, сформованої на підставі прийнятих рішень структурних підрозділів, на які покладено функції з питань ветеранської політики, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій (військових адміністрацій), виконавчих органів сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад про виплату Захиснику та Захисниці грошової компенсації, розмір якої розрахований з дати звернення Захисника та Захисниці за виплатою грошової компенсації до кінця року;

2) визначити право на виплату грошової компенсації для Захисників та Захисниць, які є внутрішньо переміщеними особами, які перемістилися (повторно перемістилися) з територій, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінрозвитку, щодо яких не визначено дати завершення бойових дій (припинення можливості бойових дій) або тимчасової окупації і не мають власного житлового приміщення, розташованого на території України (крім житлового приміщення, яке пошкоджене або знищене внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації проти України, та знаходиться на території, з яких перемістилися внутрішньо переміщені особи);

3) передбачити подання для вказаної категорії осіб довідки про взяття на облік внутрішньо переміщених осіб або за наявності технічної можливості – електронної довідки, що є відображенням в електронній формі інформації, що міститься в довідці, яка підтверджує факт внутрішнього переміщення і взяття на облік такої особи;

4) визначити право на подовження виплати грошової компенсації у наступному бюджетному році, якщо Захиснику та Захисниці протягом шестимісячного періоду, на який призначено грошову компенсацію, не

виплачено грошову компенсацію у поточному бюджетному році, без їх звернення на строк, що не перевищує шестимісячний період призначення грошової компенсації з урахуванням уже виплачених коштів грошової компенсації.

4. Правові аспекти

Нормативно-правовими актами у цій сфері правового регулювання є постанови Кабінету Міністрів України від 07.03.2025 № 252 “Деякі питання виплати грошової компенсації особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, за найм (оренду) ними житлових приміщень”, від 05.07.2024 № 779 “Про затвердження Порядку та умов надання у 2025 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб та окремі заходи з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України”, Положення про Міністерство у справах ветеранів, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 № 1175 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 15.04.2020 № 276).

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету чи місцевих бюджетів та здійснюватиметься в межах коштів бюджетної програми КПКВК 1511090 “Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб та окремі заходи з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України”.

Фінансово-економічні розрахунки додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудова сфери, функціонування і застосування української мови як державної, та не потребує проведення консультацій з уповноваженими представниками всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноваженими представниками всеукраїнських профспілок, їх об’єднань та всеукраїнських об’єднань організацій роботодавців, Уповноваженого із захисту державної мови.

Проект акта не стосується наукової та науково-технічної діяльності.

Проект акта потребує погодження Міністерством фінансів України, Міністерством економіки, довкілля та сільського господарства України, Міністерством розвитку громад та територій України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини та громадськими організаціями осіб з інвалідністю.

Проект акта потребує проведення цифрової експертизи Міністерством цифрової трансформації України, правової експертизи – Міністерством юстиції

України та визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи Національним агентством з питань запобігання корупції.

Проект акта розміщено на сайті Мінветеранів для проведення громадського обговорення.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що:

- стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;
- стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;
- впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
- містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;
- створюють підстави для дискримінації.

Проект акта відповідає Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

8. Прогноз результатів

Реалізація акта матиме вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Ветерани війни та особи, які звільнені з військової служби, з числа внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України.	позитивний	Забезпечення підтримки внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, шляхом покриття витрат за найм (оренду) ними житлових приміщень за рахунок коштів державного бюджету.

Міністр у справах ветеранів України

Наталія КАЛМИКОВА

_____ 2025 р.